

KUULOVAMMAJÄRJESTÖJEN EVÄSTYSTÄ LAPSISTRATEGIAN VALMISTELUUN 30.1.2019

Tämänhetkinen kansallinen lainsäädäntö ja Lapsen oikeuksien sopimus eivät valitettavasti riitä turvaamaan vammaisten lasten oikeuksia. YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista on otettava aidosti myös paikallistasolla sekä päätöksenteossa että arkisissa palveluissa käyttöön. Toisaalta asiaa tulee tarkastella myös käytetyn kielen näkökulmasta. **Lapsi- ja perhepalveluiden suunnittelua ja toimeenpanoa hidastavien tietoukkojen täydentäminen tulee käynnistää kaikkien kuulovammaisryhmien osalta sekä vammaisuuteen että kieleen ja kommunikaatioon liittyvät kysymykset huomioiden.** Edellä mainitut näkökulmat eivät ole toisensa poissulkevia, vaan rinnakkaisia ja toisiaan täydentäviä – ilman molempien näkökulmien huomioimista kuulovammaisella lapsella ei ole pääsyä perusoikeuksiinsa, esimerkiksi varhaiskasvatukseen tai opetukseen.

Kuulovammaisten lasten ryhmää leimaa moninaisuus, sillä ryhmää kuvailtaessa käytetään usean eri tieteenalan terminologiaa (lääketiede, kuntoutus, erityispedagogiikka, kielitiede jne.) Lasten kuulon aste vaihtelee lievästä kuulovammasta kuurouteen, ja kuulovammaan saattaa kytkeytyä näkövamma tai muita haasteita, jolloin kieli- ja kommunikaatiokysymykset korostuvat. Lapsella saattaa olla käytössä kuulon apuväline, kuten kuulokoje ja/tai sisäkorvaistute, mutta se ei tee hänestä normaalikuuloista. Hänellä voi olla myös muita apuvälineitä, joita hän tarvitsee esimerkiksi liikkumiseen. On tärkeää varmistaa, että varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa tehdään myös muut tarvittavat mukautukset tiloihin ja toimintatapoihin lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Kielen näkökulmasta kuulovammaisuuteen yhdistetään usein viittomakielen tai jonkin kommunikaatiokeinoon, kuten viitotun puheen tai tukiviittomien käyttö. Lapsen äidinkieli voi olla myös jokin muu kuin suomi, ruotsi, suomalainen viittomakieli tai suomenruotsalainen viittomakieli.

Viittomakielisten lasten osalta tulee lisäksi huomioida, että viittomakieltä käyttävien lasten joukossa on myös kuulevia lapsia, joiden äidinkieli on viittomakieli.

Yhteistyössä:

Kuuloliitto ry

Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry

Kuurojen Liitto ry

Kuurojen Palvelusäätiö sr

LapCi ry

Suomen Kuurosokeat ry

Viittovat Perheet ry